

Program edukacije o finansijskoj pismenosti za učenike/ce srednjih škola

Cilj edukacije

Edukacija ima za cilj imati povećati razinu znanja mladih/učenika/ca srednjih škola o osobnim financijama i javnim financijama. Specifični ciljevi su educirati mlade vezano uz teme osobnih prihoda koji se odnosi na plaću te rashoda s naglaskom na razumijevanje kartičnog poslovanja, kredita i upravljanja obiteljskim financijama te povećati znanje o proračunu kao temeljnog aktu javne politike, kao i o strukturi proračunskih prihoda i rashoda.

Ishodi

Nakon provedene radionice mladi će znati:

- Objasniti što je novac i njegove funkcije
- Objasniti osobne prihode te razliku između neto i bruto plaće
- Objasniti osnovne pojmove rashodovne strane osobnih financija
- Analizirati planiranje obiteljskih financija
- Objasniti pojam javnih financija
- Objasniti proračunski proces te planiranje javnih prihoda i rashoda

Sadržaj i metode rada

Radionica se sastoji od dva modula u ukupnom trajanju od četiri školska sata. Modul 1 bavi se osobnim financijama. Modul 2 bavi se javnim financijama. Radionica je interaktivna i sastoji se od plenarnih predavanja kroz koje se definiraju osnovni pojmovi te diskusija i igara u malim grupama.

Modul 1 - osobne financije

POJMOVI

- Vrste novca - robni novac, reprezentativni novac, fiducijarni novac, digitalni novac ili e-novac
- Funkcije novca
- Prihodi - ugovor o radu, plaća (bruto vs neto)
- Rashodi - gotovina, kartično plaćanje, posrednički sustavi (sigurnost online plaćanja), krediti (namjenski krediti, nemamjenski krediti, dopušteni minus)
- Obiteljske financije

VJEŽBE

- Izreke o novcu - diskusija u malim grupama - mala grupa dobije jednu ili dvije izreke o novcu te moraju o njima razgovarati i izraziti svoje slaganje ili neslaganje.
- Idealna plaća - individualna vježba uz plenarnu diskusiju o porezu na dohodak i doprinosima, te razlikovanju bruto i neto plaće. Na početku vježbe sudionici/ce na papirić zapišu iznos neto plaće koji bi u budućnosti željeli zarađivati. Voditelj/ica radionice izvuče nekoliko iznosa te ih upisuje u online servis isplate.info. Na svakom primjeru objašnjava neto i bruto iznos te važnost ugovaranja plaće u bruto iznosu.
- Igra Obiteljski proračun - rad u malim grupama. Male grupe predstavljaju obitelj (četveročlanu, jednoroditeljsku, proširenu) koja dobije (ovisno o svom sastavu) iznos jedne ili dvije prosječne plaće i eventualno mirovinu te listu obaveznih i potencijalnih rashoda. Mala grupa mora se dogovoriti oko raspodjele novca na obiteljske troškove te odrediti prioritete.

Modul 2 - javne financije

POJMOVI

- Javne financije
- Proračun - prihodi i rashodi
- Pojam porezne pravednosti
- Proračunski proces
- Gradski prihodi i rashodi
- Proračunski deficit i javni dug
- Ciklus javne politike na primjeru proračuna
- Participativni proračun

VJEŽBE

- Porezna pravednost - rad u malim grupama - mladi trebaju prodiskutirati i obrazložiti koji sustav poreza na dohodak smatraju najpravednijim (progresivni, regresivni, flat tax).
- Igra Proračun - rad u malim grupama - U gradskom proračunu za nove projekte moguće je izdvojiti 250 tisuća kuna. Članovi male grupe su vijećnici/ce te moraju odabrati koji projekti će se uvrstiti u proračun.

Evaluacija

Evaluacija radionice sastoji se od dva pitanja:

- Radionica je bila_____
- Želim znati više o_____

VJEŽBA – izreke o novcu

- Čist račun, duga ljubav.
- Novac ne može kupiti sreću/ljubav.
- Novac, ako ti ne donosi sreću barem će ti pomoći da budeš bezbrižno jadan.
- Treba znati ne kako zarađiti novac već kako ga zadržati.
- Posudi toliko koliko možeš izgubiti.
- Gdje je malo novca, puno je svađe.
- Novac je odličan sluga, ali najgori gospodar.
- O vrijednosti novca pitaj siromaha.

VJEŽBA - proračun

U gradskom proračunu za nove projekte moguće je izdvojiti 250.000 kuna. Vi ste vijećnici/ce u i morate odabrati koji projekti će se uvrstiti u proračun.

Predloženi su sljedeći projekti:

1. Izgradnja autobusnih stanica/nadstrešnica za školarce - putnike kojih ukupno u cijeloj školi ima 150. Svaka nadstrešnica košta 20.000 kuna. Potrebno ih je postaviti na 5 lokacija. Ukupni trošak 100.000 kuna
2. Opremanje kulturnog doma multimedijском opremom. Nove stolice i stolovi - 10.000 kuna. Projektor i platno - 10.000 kuna. Razglas 20.000 kuna. Bina - 10.000 kuna. Građevinski radovi (ličenje zidova, promjena poda, zamjena prozora) - 50.000 kuna. Ukupni trošak 100.000 kuna
3. Besplatni udžbenici za osnovnoškolce - 100.000 kuna za svu djecu koja pohađaju osnovnu školu. 30.000 kuna za djecu slabijeg imovinskog statusa.
4. Uređenje dječjih igrališta na području grada - 50.000 kuna po igralištu. Grad ima 10 naselja od kojih njih 7 nema nikakvo dječje igralište.
5. Uređenje street work out parka - 30.000 kuna.
6. Opremanje gradske knjižnice kompjuterima - 5000 kuna po kompjuteru. Potrebno je 6 te je ukupni trošak 30.000 kuna.
7. Stipendije za studente lošijeg materijalnog statusa - 50.000 kuna.
8. Stipendije za vrhunske studente neovisno o materijalnom statusu - 50.000 kuna.
9. Pomoć za opremanje djeteta za mlade roditelje - 1500 kuna po djetetu. Godišnje se u gradu rodi 30 djece. Ukupni trosak 45.000 kuna.

Zagorje-Sutla

10. Subvencioniranje kamata za kupnju stana. Po mladoj obitelji 30.000 kuna godišnje. Očekuje se da bi mogli imati 4 zainteresirane mlade obitelji godišnje.

ZABOK

11. Uređenje STEM labaratorija u osnovnoj školi kako bi se mlade motiviralo na rad u tom području - 25.000 kuna.

12. Ljetovanje srednjoškolaca iz obitelji slabijeg imovinskog statusa. Po srednjoškolcu 3000 kuna. Na području grada ima 20 djece koja ulaze u tu kategoriju. Ukupni trošak 60.000 kuna.

13. Projekti udruga mladih - "Ljetno kino" - 15.000 kuna, "Festival mladih glazbenika" - 20.000 kuna, "Radionice za nezaposlene mlade" - 15.000 kuna, "Učimo strane jezike" - 15.000 kuna. Ukupni iznos za financiranje svih projekata mladih 65.000 kuna.

MREŽA
UDRUGA
ZAGOR

ZABOK

